

Giải pháp tối ưu giúp cây chè vượt qua mùa nắng nóng

I. Bí quyết để cây chè tốt bền, hạn chế sâu bệnh, tăng năng suất

Thời tiết năm nay khắc nghiệt hơn các năm trước. Miền Bắc đã chịu nhiều ngày nắng nóng gay gắt, nhiệt độ ngoài trời nhiều nơi vượt kỷ lục, lượng mưa dự báo ít hơn, lượng nước các sông vùng núi phía Bắc có thể thấp hơn 20 - 60% so với các năm trước. Đây là trở ngại rất lớn cho thâm canh chè búp xuất khẩu, nhất là trong điều kiện sản xuất trên đồi dốc và chưa hoàn toàn chủ động nguồn nước tưới.

Sản phẩm chính của cây chè là búp chè, được thu hái nhiều lần trong năm với khối lượng chất xanh lớn, bởi vậy cây phải cần nhiều chất dinh dưỡng. Các nhà khoa học đã xác định: Để đạt 2 tấn chè búp khô/ha, cây chè lấy đi khoảng 80kg N, 40kg P₂O₅, 30kg K₂O, 8kg MgO, 16kg CaO và các chất vi lượng như kẽm (Zn), Bo (B), Mô líp đen (Mo)....

Nếu năng suất 3 tấn chè búp khô/ha nhu cầu dinh dưỡng của cây chè tăng trên 2 lần, đặc biệt các chất trung lượng như ma nhê, canxi và các chất vi lượng như kẽm, bo, môlípđen... cây chè cần rất nhiều.

Các thực nghiệm bón phân cho cây chè xanh đều khẳng định, cung cấp đầy đủ các chất dinh dưỡng đa lượng và các chất trung, vi lượng chè tốt bền, cây khỏe, ít sâu bệnh, cho năng suất cao, chất lượng tốt hơn và có hương vị đặc trưng.

Trên thị trường phân bón hiện nay, phân lân nung chảy Văn Điển duy nhất là loại phân bón không tan trong nước nên không bị rửa trôi, là loại phân đa dinh dưỡng, giàu lân và các dinh dưỡng trung vi lượng như: Mg, Si, Ca, Fe, B, Mn, Zn, Co, Cu, Mo...chiếm trên 70%.

Đặc biệt, phân bón Văn Điển giàu Si vừa tăng độ tơi xốp đất, tăng sức giữ ẩm trong đất, vừa giúp cây chè chống chịu tốt hơn với khô nóng và các bất thuận khác của thời tiết và ngoại cảnh bất thuận.

Kết hợp với các chất đạm, kali và các nguyên tố vi lượng khác để sản xuất ra các sản phẩm phân đa yếu tố, NPK thích hợp cho từng loại cây trồng trên từng chân đất, đáp ứng nhu cầu dinh dưỡng trong từng giai đoạn sinh trưởng phát triển của cây trồng.

Trước đây, nhiều người cho rằng phân Văn Điển kiềm tính nên không phù hợp với cây chè ưa chua. Tuy vậy, tỉnh Phú Thọ xây dựng hai công ty chè liên doanh với nước ngoài là Công ty chè Phú Đa và Công ty chè Phú Bền. Qua phân tích hóa lý tính đất trồng chè Phú Thọ và nhu cầu dinh dưỡng của cây chè, các chuyên gia Ấn Độ đã lựa chọn phân bón Văn Điển.

Vì vậy, từ lâu 2 công ty này đã sử dụng phân lân nung chảy Văn Điển và phân bón đa yếu tố NPK chuyên dùng cho chè. Đó cũng là yếu tố cơ bản tạo năng suất chè của 2 công ty này cao gấp 3 lần năng suất chè trung bình của tỉnh.

Trong thực tế qua nhiều năm, từ những năm 2006 - 2007, nông dân trồng chè các tỉnh miền núi phía Bắc đã từng bước sử dụng phân lân nung chảy Văn Điển và các sản phẩm phân đa yếu tố NPK Văn Điển theo hướng dẫn của cán bộ kỹ thuật.

Năm 2019, Thái Nguyên đã lựa chọn ra 25 sản phẩm chè búp xuất khẩu đạt 3 sao trở lên. Điển hình như chè Móc Câu (Minh Lập, Đồng Hỷ), Minh Tâm trà (Hòa Trung Đông hỷ), Đinh Đinh trà (Hà Thượng, Đại Từ), trà Tôm Nôn (Phú Lạc, Đại Từ), chè Tôm Nôn (xã Tân Cương, TP Thái Nguyên), Nhất Tâm trà (Phúc Trìu, TP Thái Nguyên).

II. Kỹ thuật thâm canh chè bằng Phân bón Văn Điển

1. Bón lót:

Sau khi làm đất kỹ, xẻ rạch cách nhau khoảng 1,2 - 1,4m. Đào rạch sâu 40 - 45cm, rộng 40 - 50 cm, đáy 30 - 35 cm. Phân chuồng hoai mục 20 – 30 tấn và 1 - 1,5 tấn lân nung chảy Văn Điển trộn đều phân với đất để bón lót.

Đây là phân bón có thành phần và hàm lượng dinh dưỡng cao nhất, khi được trộn đều và vùi sâu sẽ được phân giải dần nhằm ổn định độ PH đất, vừa để dành dinh dưỡng cho rễ ăn sâu trong nhiều năm.

2. Bón phân cho chè kỳ kiến thiết cơ bản:

Trong 3 năm đầu, sử dụng phân đa yếu tố NPK 16:8:4 hoặc 22:5:11, trung bình mỗi năm bón 400 - 450 kg/ha, bón 2 lần vào tháng 2, 3, 6, 7; bón cách gốc 20-25cm, làm cỏ kết hợp xới sâu lấp phân.

3. Bón phân cho chè kinh doanh (từ năm thứ 4 trở đi)

Căn cứ vào lượng búp, lá chè lấy đi mà tăng giảm lượng phân bón. Nếu nương chè năng suất bình quân 10 tấn búp tươi/ 1ha thì bón lượng phân như sau:

Bón sâu hàng năm vào những tháng cuối năm, trời khô rét. Đây là đợt bón phân cơ bản trong năm, cùng với việc đôn chè nhằm giúp cây bớt tiêu hao dinh dưỡng, nuôi cành lá trong những tháng mùa đông. Đây là thời điểm để cây hồi sức và hồi phục bộ rễ sau gần 1 năm khai thác búp và lá non. Mỗi ha chè bón khoảng 700 - 800kg phân Lân nung chảy Văn Điển hoặc 500 - 600kg phân đa yếu tố NPK 5:10:3, 12:5:10, 10:7:3 và nhiều phân hữu cơ ủ mục.

4. Bón thúc hằng năm:

Mỗi ha chè bón khoảng 600 - 700 kg phân đa yếu tố NPK 16:8:8, 16:8:4 hoặc 22:5:11. Có thể chia ra bón sau mỗi lứa chè, tốt nhất bón 3 đợt vào tháng 2, 3 tháng 5, 6 và tháng 8,9.

Cách bón Phân bón Văn Điển

Trồng chè bằng cây giống thực sinh (trồng từ hạt), khi cây trưởng thành, rễ cọc có thể ăn sâu đến 1,5 - 2,0m.

Trồng chè bằng cây dâm cành, bộ rễ bên và rễ hấp thu có thể ăn rộng hơn 2 lần tán lá, và tập trung nhiều nhất ở tầng đất 5 - 30cm. Do vậy, khi chè đã khép tán mà đào rạch giữa 2 hàng chè, vừa tốn lao động, vừa làm đứt khá nhiều rễ hấp thu. Bón phân Văn Điển không yêu cầu đào rạch sâu.

Trước khi đón chè, chỉ cần kẻ rạch sâu 5 - 10cm giữa 2 hàng chè. Rải đều phân hữu cơ ủ mục (nếu có) và phân lân nung chảy Văn Điển hoặc đa yếu tố NPK vào rạch. Làm cỏ, lấp đất, phủ cỏ, phủ rác (không nên phủ bã mía, mùn cưa). Đón chè và tủ gốc chè.

Phân bón thúc vào những tháng hái búp: Không bón phân tan nhanh, không vãi trên nương chè, không bón phân khi trời đang mưa to. Chọn ngày tạnh ráo, ghé lưỡi cuốc tạo rạch sâu 3 - 5cm giữa 2 hàng chè rồi rải phân vào rạch, sau đó lấp đất, phủ rác.

Có thể gắn lưỡi cày vào cày trước và bánh trước xe đạp sẽ có công cụ cầm tay chuyên tạo rạch bón phân cho chè. Sử dụng công cụ cải tiến vừa năng suất cao hơn mà người lao động ít bị nhức tay.

Phân bón Văn Điển cung cấp đầy đủ và cân đối dinh dưỡng đa, trung, vi lượng giúp cho cây chè sinh trưởng phát triển khỏe, cân đối về bộ rễ, thân lá. Giúp cho búp chè lên đều và nhiều búp, cho năng suất cao hơn 2 đến 3 lần so với bón phân thông thường.

Đặc biệt, bón phân Văn Điển búp và lá chè có màu xanh sáng, búp to, chè ít sâu bệnh. Khi sao chè ít hao, chỉ cần 3,85 - 4,2kg búp tươi cho 1kg búp khô, hương vị được cải thiện, thị trường nhiều người ưa chuộng, đặc biệt thị trường nước ngoài.

Hiệu quả sử dụng phân bón được nâng cao, đặc biệt bà con nông dân sử dụng phân bón Văn Điển đã thay đổi được phương pháp bón phân là bón vùi vào đất, mỗi năm chỉ bón 3 lần thay vì bón 7 - 8 lần như trước đây, không phải đầu tư thêm phân đạm và các loại phân khác nhưng hiệu quả vẫn cao gấp nhiều lần.

Chăm bón cây chè tại vùng chè sản xuất chuyên canh, phục vụ công tác xuất khẩu ở khu vực miền núi phía Bắc bằng các sản phẩm phân bón Văn Điển là giải pháp tối ưu trong điều kiện bất thuận của thời tiết, mang lại hiệu quả kinh tế cao.